ශීර්ෂය 193 - කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශය - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශීර්ෂය 193 - කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 ජුනි 24 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශයට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 ජුනි 23 දින ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාල සටහන් 1 හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියළුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාල සටහන් 1 කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 6/2024 අනුව කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශයේ මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය සඳහා සකස්කර ඇත. එම නිසා මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මගේ වාර්තාව අමාත්‍යාංශයේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණු කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 6/2024 අනුකූලව සියළුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරිගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශය විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායි අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායි ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.

- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.

- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගැයීම.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) රජයේ නිලධාරීන්ට අත්තිකාරම් ගිණුම පිළිබඳ සැසැඳුම් ප්‍රකාශය

	විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i)	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික ඵලදායිතා ලේකම් කාර්යාලයේ සේවය හැරගිය නිලධාරින් තිදෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.206,501 ක ණය ශේෂයක් පැවති අතර කම්කරු අංශයේ නිලධාරියෙකුගේ රු.114,575 ක් අයවීමට පැවතුනි.	ණය ශේෂ අයකිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	ණය ශේෂ අය කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ii)	කම්කරු අංශයේ සේවයේ යෙදී සිටියදී 2022 දෙසැම්බර් 29 දින මියගිය නිලධාරියෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.230,300 ක් වූ ආපදා ණය ශේෂයක් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනය වන විටත් අයකර ගැනීමට නොහැකිව පැවතුනි.	ණය ශේෂ ඇපකරුවන්ගෙන් අයකිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	-එම-

(ආ) ලේඛන පොත්පත් පවත්වා නොතිබීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මු.රෙ 110 ප්‍රකාරව කම්කරු අංශයේ හානි පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා තිබුනද එය යාවත්කාලීන කර නොතිබුනි.	ඉදිරියට එම තත්ත්වය මඟ හරවා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.	හානි පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා ගත යුතුය.

2 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඈ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

	නිරීක්ෂණය			ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
	නීති,රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	**වටිනාකම රු.**	**අනුකූල නොවීම**		
(අ)	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය XLVII පරිච්ඡේදය		ජයගමු ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන පැවැත්වීමේදී අදාල උත්සව කළමනාකරු සමඟ ඇතිකරගත් ගිවිසුමෙහි 3.1.1 **(IX)** කොන්දේසිය පරිදි වැඩසටහන් කළමනාකරුගේ වියදමින් සංගීත සංදර්ශනයක් පැවැත්විය යුතු බවට හා එහි **(X)** කොන්දේසිය අනුව වැඩසටහනට සහභාගි වන සියලුම නිලධාරින්ට රාත්‍රී භෝජන සංග්‍රහයක් පැවැත්විය යුතු බවට කොන්දේසි පනවා තිබූ අතර මෙම කර්තව්‍ය ආයතන සංග්‍රහයේ **II** වැනි කාණ්ඩයේ නිලධාරින්ගේ හැසිරීම හා විනය පිළිබඳ නියෝගයන්ට පටහැනිව ක්‍රියා කිරීමට අනුබල දීමක් ලෙස නිරීක්ෂණය කෙරේ**.**	නිලධාරින්ගේ කැපවීම, දෙන ලද සේවය අගය කිරීම වෙනුවෙන් රාත්‍රී සුහද හමුව සංවිධානය වී ඇති බව.	පවතින නීති රීති රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ)	මුදල් රෙගුලාසි 104 (1)	පාඩුවක් හෝ අලාභහානියක් හෝ සිදුවූ වහාම එහි ප්‍රමාණය හා හේතු නිශ්චය වශයෙන් දැනගැනීමත්, එයට වගකිව යුත්තන් නිශ්චය කිරීම සඳහා පරීක්ෂණ ආරම්භ කල යුතු වුවද, 2023 මැයි 20 දින දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේදී අනතුරට ලක්වූ කැබ් රථයෙහි හානිය සම්බන්ධව වසර 2 කට ආසන්න කාල පමාවක් සිදුවී තිබුනද පරීක්ෂණ සිදුකර නොතිබුණි.	පරීක්ෂණය 2025 ජුලි 31 දිනට හෝ ඊට පෙර නිම කරන ලෙස දැනුම්දීම සිදු කර ඇති බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ)	2016 දෙසැම්බර් 16 දිනැති අංක 30/2016 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය			
	(i) 3.1 වගන්තිය	අමාත්‍යාංශය සතු රථවාහන 17 ක් සඳහා ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාවක් සිදුකර නොතිබුනි.	2025 වර්ෂයේදී නියමිත පරිදි වාහන වල ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාව සිදු කර විගණනය වෙත කරුණු වාර්තා කිරීමට පියවර ගන්නා බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
	(ii) 06 වගන්තිය	සියලුම නිල වාහන සඳහා අනුයුක්ත කරන ලද රියදුරන් මාසයේ රාජකාරි සඳහා කරන ලද ප්‍රවාහන සේවා සටහන් පවත්වා නොතිබුනි.	ඉදිරියේදී ප්‍රවාහන සේවා සටහන් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදෙන ලද බව.	-එම-

3.2 අවිධිමත් ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ආර්ථික අර්බුදය තුරන් කිරීමෙහිලා "විගමනික ශ්‍රමිකයන් විසින් ලබා දුන් මහඟු දායකත්වය ඇගයීම පිණිස විගමනික හරසර වැඩසටහනක් පැවැත්වීම" සඳහා කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යතුමා 2024 ජුනි 26 දින ඉදිරිපත් කරන ලද කැබිනට් සංදේශයට අදාලව දකුණු, උතුරු සහ බස්නාහිර පළාත්වල වැඩසටහන් තුනක් (03) පැවැත්වීමට අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. උතුරු පළාතේ උත්සවය සංවිධානය කිරීම වෙනුවට 2024 ජුලි 21 දින කුරුණෑගල (වයඹ පළාත) උත්සවයක් සංවිධානය කර පවත්වා තිබූ බවට නිරීක්ෂණය වූ අතර, මෙම ක්‍රියාවලිය අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට පටහැනිව ක්‍රියාකිරීමක් ලෙස නිරීක්ෂණය කෙරේ.	යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ මෙම වැඩසටහන සංවිධානය කිරීමේදී පැවති ප්‍රායෝගික අපහසුතා හේතුවෙන් වයඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පැවැත්වීමට තිරණය කළ නමුත් ඒ පිළිබඳ අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහනක් ඉදිරිපත් කිරිමට නොහැකි වී ඇති බව.	අමාත්‍ය මණ්ඩල නිර්දේශය ප්‍රකාරව කටයුතු නොකිරීමට හේතු පරීක්ෂා කල යුතුය.

3.3 වංචනික ස්වරූපයේ ගනුදෙනු

	විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	ජයගමු ශ්‍රී ලංකා (Glocal Fair) නමින් දිවයින පුරා දිස්ත්‍රික්ක 24ක් ආවරණය කරමින් ජංගම සේවා මාලාවක් පැවැත්වීම සඳහා උත්සව කළමණාකරුවෙකු (Event Manager) තෝරාගැනීමේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වෙත සමාගම් රෙජිස්ටාර් දෙපාර්තමේන්තුවේ සමාගම් ලියාපදිංචියට අදාල තොරතුරු ලැබී තිබුනද එකී තොරතුරු නොසලකා එකම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් මඟින් පාලනය වන ආයතනික වශයෙන් පමණක් වෙනස් නම් දෙකක් සහිත ආයතන දෙකක් තෝරාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව, අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් උත්සව කළමණාකරුවෙකු තෝරාගැනීම අවිධිමත් ලෙස සිදුකර තිබුණි.	ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවන් අතරින්, අදාල කාර්ය පැවරීමට ආයතනයක් තෝරා ගැනීමේ කාර්යයට ඊට පත් කල කමිටුවේ සහභාගීත්වයෙන් ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් නිර්දේශ කර ඇති බව.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ වලට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ)	ඉහත වැඩසටහන ස්වයං මූල්‍යමය ක්‍රමයක් අනුව ක්‍රියාත්මක කරන බවට 2023 දෙසැම්බර් 05 දින යෝජනා ඉදිරිපත් කර තිබුණද, වියදම් ඇස්තමේන්තුවක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. 2024 ජනවාරි 08 දින ආයතන දෙකම සමඟ ඇතිකරගත් ගිවිසුමේ 3.2(ix) වගන්තිය ප්‍රකාරව විදේශ රැකියා නියෝජිතායතන සඳහා කුටි 20ක් මුදල් ගෙවීමේ පදනම මත ලබා දිය යුතු බවත් ඒ සඳහා නියෝජිතායතන වෙතින් මුදල් ලබාගත යුතු බවත් සඳහන් කර තිබූ නමුත් අමාත්‍යාංශය විසින් විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යංශයේ සෙස් බදු අදායම මඟින් ගෙවන ලෙස ලිඛිතව කාර්යංශය වෙත දන්වා තිබුණි.	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වන බව.	ප්‍රසම්පාදන එකඟතාවයන් හා ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු නොකිරීම සම්බන්ධව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 අපේක්ෂිත නිමවුම් මට්ටම ලබා නොගැනීම

	විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	රජයේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය මත පිහිටා කම්කරු විෂයන්ට අදාලව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, වැඩසටහන් සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය හා පසු විපරම දක්වා ඇතත්, වර්තමාන අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි කම්කරු නීති ප්‍රතිසංස්කරණයන්ගෙන් (unified Labour Law Reform) අවසන්ව නොතිබීම හා 2024 වර්ෂයේ දී නව නීති සංශෝධනයන් 2 ක් පමණක් සිදුව තිබූ බවට නිරීක්ෂණය විය.	එක් සේවා නියුක්ති කෙටුම්පතක් ලෙස සකස් කර පාර්ලිමේන්තුවේ සම්මත කර ගැනීම සුදුසු බව තීරණය කරන ලද බැවින් එම සංශෝධන ඉදිරියට කරගෙන යාම නතර කර අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත පනත් 13ක් එක් කොට සකස් කිරීමට සැලසුම් කරන ලද නව කෙටුම්පතකට සියල්ල ඇතුලත් කරන ලද බව.	කම්කරු විෂයයන්ට අදාල ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කාර්යක්ෂම විය යුතුය.
(ආ)	අමාත්‍යාංශ විෂය පථයට අවශ්‍ය වන මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව හා මහජන හිතකාමී අයුරින් ලබාදීම දක්වා තිබුණද කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් තීරණ ක්‍රියාත්මක වීම සියයට 50-74 මට්ටමක	දත්ත පද්ධතිය වෙත කාර්යාලය විසින් පැමිණිලි ඇතුලත් කරන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් නිරන්තර අධීක්ෂණය සිදු කරන බව.	මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

	පැවතීම හා කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුවේ පැමිණිලි කළමනාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක වීම නිසි පරිදි සිදු නොවීම.		
(ඇ)	වෘත්තීය සමිති ලියාපදිංචි කිරිම සහ රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශවල සියලුම වෘත්තීය සමිතිවල කටයුතු රටේ සංවර්ධනයට යොදා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සාධනීය පියවරක් හදුන්වාදිම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම දක්වා තිබුණද,කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කරන 1935 අංක 14 දරන වෘත්තීය සමිති ආඥා පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරන වෘත්තීය සමිති සිය ක්‍රියාකාරිත්වය අලුත් කරවා ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කර නොමැති අවස්ථාවලදී ඒවායේ ලියාපදිංචිය අවලංගු කර මහජනතාව දැනුවත් කරන ක්‍රමවේදයක් නොතිබීම.	වෘත්තීය සංගම් අවලංගු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පනතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව අදාළ වෘත්තීය සමිති පමණක් දැනුවත් කරන අතර, පොදු මහජනතාව දැනුවත් කිරීමක් සිදු නොවන බව හා සියළුම ලියාපදිංචි වෘත්තීය සමිති සම්බන්ධ තොරතුරු වෙබ් අඩවියේ පලකර ඇති බව.	පොදු මහජනතාව දැනුවත් කරන ක්‍රමවේදයක් සැකසිය යුතුය.
(ඈ)	ජාතික මිනිස්බල රැකී රක්ෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය වෙත කාර්යභාරයක් පැවරී තිබුණද 2025 වර්ෂය වන විටත් ජාතික මිනිස්බල හා රැකි රක්ෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය වී නොතිබීම.	ජාතික මානව සම්පත් හා සේවා නියුක්ති ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධ ඉදිරි කටයුතු මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ජාතික සභාව ක්‍රියාත්මක කරන බව.	නැවත සුදුසු සංශෝධනයක් සිදුකර ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ඉ)	නාස්තිය හා දූෂණය පිටු දකිමින් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සහතික කිරීමට ඉවහල් වන ආකාරයට නවීන කළමණාකරන ක්‍රම සහ තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සියලුම ක්‍රම සහ විධි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යය ලෙස දක්වා තිබුනද, වන්දි ආඥා පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සේවක වන්දි ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කිරීමේ දී දීර්ඝ කාලයක් ගතවීම සහ වන්දි කොමසාරිස් කාර්යාලයේ ලිපිගොනු තොරතුරු පරිගණක ගත කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග	ලිපිගොනු තොරතුරු පරිගණකගත කිරීම සඳහා පරිගණක හා උපාංග ප්‍රමාණවත් නොවන අතරම නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් ද එය මෙතෙක් ඉටු කර ගැනීමට නොහැකිව ඇති බව හා ඉදිරියේදී පරිගණක හා උපාංග මිලදී ගැනීමෙන් පසුව එම කටයුතු ඉටු කළ හැකිවන බව.	තොරතුරු පරිගණකගත කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

	ගෙන නොතිබීම හේතුවෙන් යාවත්කාලීන තොරතුරු ලබා ගැනීමේ ප්‍රමාදයන් පැවතීම.		
(ඊ)	ජාතික ඵලදායිතා ලේකම් කාර්යාලයට අනුයුක්ත කර ඇති සංවර්ධන නිලධාරින්ගේ 2024 වර්ෂයේ ආරම්භක සැලසුම් හා ප්‍රගතිය පිළිබඳ බස්නාහිර පළාත තුල සිදුකරන ලද නියැදි පරීක්ෂාවකදී කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර ඵලදායිතා සංකල්ප හරහා බලගැන්වීම, රාජ්‍ය අංශ ක්‍රියාවලි වැඩිදියුණු කිරීම, 5s සහතිකරන වැඩසටහන, ඵලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම යනාදී අරමුණු ප්‍රමාණවත් පරිදි ඉටුකරගැනීමට හැකිවී නොතිබුණි.	අදාල කාර්යභාරයන් ඉටුකිරීමේ ක්‍රියාවලි හා වැඩිදියුණු කරන ලද ක්‍රියාවලි පිළිබඳ තොරතුරු පවතින බව.	ඉලක්කගත පරිදි කාර්යසාධන මට්ටමට ළඟා වීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(උ)	කම්කරු නිතිරීති හා පටිපාටිවල නම්‍යශීලීත්වය ඉහල නැංවීම අමාත්‍යාංශයේ අරමුණක් වුවද, කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අණ පනත් 20 ක් අතුරින් ආඥා පනත් 5 ක් පැවතීම හා ඉතිරි අණ පනත් වර්තමානයට ගැලපෙන පරිදි අවශ්‍ය සංශෝධනයන් සිදුවීම මන්දගාමී තත්ත්වයක පැවතුනි.	පනත් සංශෝධනයට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින බව.	කම්කරු විෂය පථයට අදාල නීති රීති වර්තමානයට ගැළපෙන පරිදි සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.

4.2 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ඵලදායිතා ලේකම් කාර්යාලය විසින් 2015 වර්ෂයේදී මූලික පිරිවැය රු.1,465,200ක් දරා ප්‍රසම්පාදනය කරන ලද ebreeze පරිගණක පද්ධතියේ නඩත්තුව සඳහා 2024 වර්ෂය අවසාන වන විට රු.5,434,095ක් වැය දරා තිබුනද, අධ්‍යාපන වැඩසටහන් කළමනාකරණ උත්සව වැඩකටයුතු සම්පාදනය යන අවස්ථාවන් සඳහා පරිගණක පද්ධතිය භාවිතා නොවීම හේතුවෙන් යොදවන ලද මුදල ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායි වී නොතිබුණි.	සාමාන්‍ය කාර්යාල රාජකාරි සඳහා භාවිතා වන අංගයේ ගිවිසුම දීර්ඝ කිරීමේ දි මේ සම්බන්ධයෙන් යළි සමාලෝචනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව.	සම්පත් උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයෙන් භාවිතා කළ යුතුය.

5. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

	විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලට අනුයුක්ත කර ඇති ඵලදායිතා සංවර්ධන නිලධාරීන් අවුරුදු 5ට වඩා වැඩිකාලයක් එකම කාර්යාලයක සේවයෙහි නිරතවී තිබූ අතර, නිලධාරීන්ගේ ස්ථාන මාරු විධිමත් පරිදි සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් ස්ථාන මාරු අවශ්‍ය නිලධාරීන්ට අවස්ථාවක් අහිමි වී ඇති බවට නිරීක්ෂණය විය.	2026 වර්ෂයට අදාළව අභ්‍යන්තර ස්ථාන මාරු පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන කටයුතු ආරම්භ කර ඇති බව හා අභ්‍යන්තර ස්ථාන මාරු පටිපාටියට අමතරව සංවර්ධන නිලධාරින් සඳහා වන වාර්ෂික ස්ථාන මාරු පටිපාටියට අයදුම් කිරීම සඳහා කිසිදු බාධාවක් නොවන අතර එම වාර්ෂික ස්ථානමාරු වීම් ලද නිලධාරින්ට එම ස්ථාන මාරුවීම් ලබාදෙන ලද බව.	ස්ථානමාරු ක්‍රමවේදය විධිමත් විය යුතුය.
(ආ)	අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධිත ආයතන වන ජාතික ශ්‍රම අධ්‍යයන ආයතනය සහ ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා සහ සෞඛ්‍ය ආයතන යන ආයතන දෙකෙහි ප්‍රධාන විධායක තනතුර වන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුරෙහි වැඩ බැලීමේ පදනමින් හා කොන්ත්‍රාත් පදනමට නිලධාරීන් පත්කර තිබුණි.	මේ සඳහා කරනු ලැබූ ඉල්ලීම අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම් කාර්යාලය විශේෂ කමිටුවට 2025 පෙබරවාරි 27 හා 2025 මාර්තු 24 දිනැතිව යොමු කරන ලද බව.	ප්‍රධාන විධායක තනතුරු සඳහා ස්ථිරව නිලධාරින් පත්කළ යුතුය.